Acharya in Vyakaram

SYDV

Set No. 1 Question Booklet No.

16P/250/8

(To be filled up by the candidate by blue/black ball-point pen)

Roll No. | | | | | | | | | | |

Roll No. (Write the digits in words) .... Code No (285) ....

Serial No. of OMR Answer Sheet .... (2016) ....

Day and Date .... (Signature of Invigilator)

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

(Use only ***blue/black ball-point pen*** in the space above and on both sides of the **Answer Sheet**)

1. Within 10 minutes of the issue of the Question Booklet, check the Question Booklet to ensure that it contains all the pages in correct sequence and that no page/question is missing. In case of faulty Question Booklet bring it to the notice of the Superintendent/Invigilators immediately to obtain a fresh Question Booklet.
2. Do not bring any loose paper, written or blank, inside the Examination Hall ***except the Admit Card without its envelope.***
3. ***A separate Answer Sheet is given. It should not be folded or mutilated. A second Answer Sheet shall not be provided. Only the Answer Sheet will be evaluated.***
4. Write your Roll Number and Serial Number of the Answer Sheet by pen in the space provided above.
5. ***On the front page of the Answer Sheet, write by pen your Roll Number in the space provided at the top and by darkening the circles at the bottom. Also, wherever applicable, write the Question Booklet Number and the Set Number in appropriate places.***
6. ***No overwriting is allowed in the entries of Roll No., Question Booklet no. and Set no. (if any) on OMR sheet and Roll No. and OMR sheet no. on the Question Booklet.***
7. ***Any change in the aforesaid entries is to be verified by the invigilator, otherwise it will be taken as unfairmeans.***
8. ***Each question in this Booklet is followed by four alternative answers. For each question, you are to record the correct option on the Answer Sheet by darkening the appropriate circle in the corresponding row of the Answer Sheet, by pen as mentioned in the guidelines given on the first page of the Answer Sheet.***
9. For each question, darken only one circle on the Answer Sheet. If you darken more than one circle or darken a circle partially, the answer will be treated as incorrect.
10. *Note that the answer once filled in ink cannot be changed. If you do not wish to attempt a question, leave all the circles in the corresponding row blank (such question will be awarded zero marks).*
11. For rough work, use the inner back page of the title cover and the blank page at the end of this Booklet.
12. Deposit only ***OMR Answer Sheet*** at the end of the Test.
13. You are not permitted to leave the Examination Hall until the end of the Test.
14. If a candidate attempts to use any form of unfair means, he/she shall be liable to such punishment as the University may determine and impose on him/her.

Total No. of Printed Pages : 24

[उपर्युक्त निर्देश हिन्दी में अन्तिम आवरण पृष्ठ पर दिये गए हैं।]

48

collegedunia
India's largest Student Review Platform

ROUGH WORK

रफ़ कार्य

collegedunia
India's largest Student Review Platform

16P/250/8

No. of Questions : 150

प्रश्नों की संख्या : 150

Time : 2 Hours | ***Full Marks : 450***

समय : 2 घण्टे | ***पूर्णाङ्क : 450***

Note : (1) Attempt as many questions as you can. Each question carries **3 (Three)** marks. ***One mark will be deducted for each incorrect answer***. **Zero** mark will be awarded for each unattempted question.

अधिकाधिक प्रश्नों को हल करने का प्रयत्न करें। प्रत्येक प्रश्न **3 (तीन)** अंकों का है। ***प्रत्येक गलत उत्तर के लिए एक अंक काटा जायेगा।*** प्रत्येक अनुत्तरित प्रश्न का प्राप्तांक ***शून्य*** होगा।

(2) If more than one alternative answers seem to be approximate to the correct answer, choose the closest one.

यदि एकाधिक वैकल्पिक उत्तर सही उत्तर के निकट प्रतीत हों, तो निकटतम सही उत्तर दें।

01. रूपस्य योग्यमित्यस्य समस्तपदं किम् ?

(1) अनुरूपम् (2) यथारूपम् (3) योग्यरूपम् (4) सरूपम्

02. *'अर्धपिप्पली'* इत्यत्र कः समासः ?

(1) द्वितीयातत्पुरुषः (2) षष्ठीतत्पुरुषः (3) बहुव्रीहिः (4) कर्मधारयः

03. द्वितीयातत्पुरुषस्य किमुदाहरणम् ?

(1) कृष्णाश्रितः (2) हरित्रातः (3) चोरभयम् (4) राजपुरुषः

P.T.O.

collegedunia
India's largest Student Review Platform

04. सप्तगङ्गमित्यत्र क: समास: ?

(1) द्वन्द्व: (2) द्विगु: (3) तत्पुरुष: (4) अव्ययीभाव:

05. 'खट्वा क्षेपे' इति सूत्रे क्षेपशब्दस्य कोऽर्थ: ?

(1) निन्दा (2) स्तुति: (3) समूह: (4) आक्षेप:

06. 'रसिका भार्या यस्य स:' इत्यस्य एकपदे किं रूपम् ?

(1) रसिकभार्य: (2) रसिकाभार्य: (3) रसिकाभार्या (4) रसिकभार्या

07. कति चार्था: ?

(1) त्रय: (2) पञ्च (3) चत्वार: (4) षट्

08. को विधि: समर्थाश्रितो बोध्य: ?

(1) वाक्यसम्बन्धी (2) पदसम्बन्धी (3) वर्णसम्बन्धी (4) न कोऽपि

09. पूर्वं भूत इत्यर्थे समस्तपदं किम् ?

(1) पूर्वभूत: (2) भूतपूर्व: (3) पूर्वं भूत: (4) भूतपूर्वौ

10. उपसर्जनसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ?

(1) गोस्त्रियोरुपसर्जनस्य (2) उपसर्जनं पूर्वम्

(3) प्रथमानिर्दिष्टं समास उपसर्जनम् (4) समासान्ता:

11. 'गिरे: सेनकस्ये' ति सूत्रे सेनग्रहणं किमर्थम् ?

(1) पूजार्थम् (2) स्पाष्टार्थम् (3) टिलोपार्थम् (4) सामासार्थम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

12. 'अधिहरि' इत्यत्र कः समास ?

(1) अव्ययीभावः (2) बहुव्रीहिः (3) तत्पुरुषः (4) नित्यसमासः

13. 'युवतिः जाया यस्य सः' इत्यस्य किं समस्तपदम् ?

(1) युवतिजाया (2) युवजाया (3) युवतिजानिः (4) युवजानिः

14. 'हरिहरौ' इत्यत्र द्वन्द्वसमासे केन सूत्रेण हरिशब्दस्य पूर्वनिपातः ?

(1) द्वन्द्वे घि (2) चार्थे द्वन्द्वः (3) अल्पाच्तरम् (4) अजाद्यन्तम्

15. अश्वघास इत्यत्र कः समासः?

(1) चतुर्थी तत्पुरुषः (2) षष्ठीतत्पुरुषः (3) द्वन्द्वः (4) कर्मधारयः

16. कति यथार्थाः ?

(1) त्रयः (2) पञ्च (3) चत्वारः (4) षट्

17. द्वन्द्वसमासे कस्य पदस्य प्राधान्यम् ?

(1) उत्तरपदस्य (2) पूर्वपदस्य (3) अन्यपदार्थस्य (4) उभयोः पदयोः

18. समांशवाच्यार्धशब्दस्य कस्मिन् लिङ्गे प्रयोगो भवति?

(1) पुंलिङ्गे (2) स्त्रीलिङ्गे (3) नपुंसकलिङ्गे (4) न किमपि

19. 'शक्तिमनतिक्रम्य' इत्यस्य समासिकं रूपं किम् ?

(1) अनुशक्ति (2) यथाशक्ति (3) प्रतिशक्ति (4) यथाशक्तिः

20. 'कृतभूरिपरिश्रमः' इत्यत्र कः समासः ?

(1) द्वन्द्वः (2) तत्पुरुषः (3) अव्ययीभावः (4) बहुव्रीहिः

collegedunia
India's largest Student Review Platform

21. जगत: कर्त्ता कृष्ण:' इत्यत्र कस्मिन्नर्थे षष्ठी ?

(1) कर्मणि (2) कर्त्तरि (3) शेषे (4) निर्द्धारणे

22. स्वाहाशब्दयोगे का विभक्ति: भवति ?

(1) प्रथमा (2) द्वितीया (3) तृतीया (4) चतुर्थी

23. उपशरदमित्यत्र क: समासान्तप्रत्यय: ?

(1) टच् (2) कप् (3) अ (4) अप्

24. संज्ञापरिभाषमित्यस्य क: समास: ?

(1) इतरेतरयोगद्वन्द्व: (2) समाहारद्वन्द्व: (3) ततपुरुष: (4) बहुव्रीहि:

25. उक्ते सम्प्रदाने का विभक्ति: ?

(1) तृतीया (2) चतुर्थी (3) प्रथमा (4) षष्ठी

26. 'अकथितञ्चे' ति सूत्रेण का संज्ञा विधीयते ?

(1) कर्तृसंज्ञा (2) कर्मसंज्ञा (3) करणसंज्ञा (4) सम्प्रदानसंज्ञा

27. हेत्वर्थे का विभक्ति: भवति ?

(1) प्रथमा (2) द्वितीया (3) तृतीया (4) चतुर्थी

28. कस्य कर्मसंज्ञा भवति?

(1) ईप्सिततमस्य (2) ईप्सितस्य (3) साधकस्य (4) स्वतन्त्रस्य

29. स्पृहिधातुयोगे ईप्सितस्य का विभक्ति: ?

(1) चतुर्थी (2) पञ्चमी (3) षष्ठी (4) द्वितीया

collegedunia
India's largest Student Review Platform

30. 'राज्ञः पुरुषः' इत्यत्र कस्मिन्नर्थे षष्ठी ?

(1) कर्त्तरि (2) कर्मणि (3) भावे (4) शेषे

31. 'पुण्येन दृष्टो हरिः' इत्यत्र कस्मिन्नर्थे तृतीया ?

(1) अपवर्गे (2) हेतौ (3) करणे (4) कर्त्तरि

32. 'अनभिहिते' इति किंभूतं सूत्रम् ?

(1) संज्ञा (2) परिभाषा (3) नियमः (4) अधिकारः

33. परिमाणमात्रे का विभक्तिः ?

(1) तृतीया (2) चतुर्थी (3) प्रथमा (4) सप्तमी

34. 'जटाभि तापसः' इत्यत्र केन सूत्रेण तृतीयाविभक्तिः ?

(1) येनाङ्गविकारः (2) इत्थंभूतलक्षणे (3) हेतौ (4) सहयुक्तेऽप्रधाने

35. 'यतश्च निर्द्धारणम्' इति सूत्रेण का विभक्तिः विधीयते ?

(1) प्रथमा (2) षष्ठी (3) सप्तमी (4) षष्ठी,सप्तमी च

36. कति कारकाणि ?

(1) षट् (2) चत्वारि (3) पञ्च (4) त्रीणि

37. अनुक्ते कर्तरि का विभक्तिः ?

(1) प्रथमा (2) द्वितीया (3) तृतीया (4) चतुर्थी

38. कृद्योगे कर्त्तरि का विभक्तिः ?

(1) द्वितीया (2) षष्ठी (3) सप्तमी (4) तृतीया

collegedunia
India's largest Student Review Platform

39. आधार: कतिविध: ?

(1) त्रिविध: (2) चतुर्विध: (3) पञ्चविध: (4) द्विविध:

40. साध्यक्रियां सूचयत ?

(1) पचति (2) पाक: (3) पक्वम् (4) पाचक:

41. 'पश्य मृगो धावति' इति वाक्ये कर्म किम् ?

(1) पश्य (2) मृग: (3) धावति (4) मृग: धावति च

42. अनुक्ते करणे का विभक्ति: ?

(1) प्रथमा (2) द्वितीया (3) तृतीया (4) चतुर्थी

43. ध्यायं ध्यायमित्यत्र क: प्रत्यय: ?

(1) यत् (2) णमुल् (3) ल्यप् (4) अच्

44. कति विभक्तय: ?

(1) सप्त (2) अष्टौ (3) चतस्र: (4) तिस्र:

45. व्यापाराश्रय: क: ?

(1) कर्म (2) कर्त्ता (3) करणम् (4) धातु:

46. भूषणसारस्य रचयिता क: ?

(1) नागेश: (2) भर्तृहरि: (3) कैयट: (4) कौण्डभट्ट:

47. विजातीयं पदं सूचयत ?

(1) गच्छति (2) गन्तुम् (3) गमक: (4) गत:

collegedunia
India's largest Student Review Platform

48. 'पाक:' इत्यत्र क: प्रत्यय: ?

(1) क्त (2) अच् (3) घञ् (4) क

49. फलमात्रं धात्वर्थ: व्यापार: प्रत्ययार्थ इति कस्य मतम् ?

(1) नैयायिकस्य (2) मीमांसकस्य (3) वैयाकरणस्य (4) साहित्यिकस्य

50. कति वाक्परिमितानि पदानि ?

(1) पञ्च (2) त्रीणि (3) चत्वारि (4) षट्

51. विनामशब्दस्य कोऽर्थ: ?

(1) षत्वम् (2) णत्वम् (3) ऋकार: (4) लोप:

52. स्फोट: कतिविध: ?

(1) त्रिविध: (2) चतुर्विध: (3) अष्टविध: (4) द्विविध:

53. भावनाप्रकारकबोधे प्रथमान्तपदजन्योपस्थितिरिति कस्य मतम् ?

(1) नैयायिकस्य (2) वैयाकरणस्य (3) मीमांसकस्य (4) वेदान्तिन:

54. काल: कुत्र विशेषणम् ?

(1) धातौ (2) व्यापारे (3) फले (4) तिङन्ते

55. कर्मवद्भाव: कुत्र नेष्यते ?

(1) निर्वर्त्ये (2) विकार्ये (3) प्राप्ये (4) कुत्रापि

56. कृदभिहित: भाव: कथं प्रकाशते ?

(1) द्रव्यवत् (2) अद्रव्यवत् (3) क्रियावत् (4) व्यापारवत्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

57. भावप्रधानं किम् ?

(1) धातुः (2) तिङन्तम् (3) आख्यातम् (4) प्रातिपदिकम्

58. पाकं करोतीति कस्य विवरणम् ?

(1) पचति (2) पाकः (3) पच्यते (4) पक्वम्

59. लः कर्मणि चेति सूत्रे चकारात् किमनुकृष्यते ?

(1) कर्म (2) भावः (3) कर्त्ता (4) करणम्

60. 'तत्प्रयोजको हेतुश्च' इत्यत्र चकारेण किं समुच्चीयते ?

(1) कर्म (2) करणम् (3) सम्प्रदानम् (4) कर्त्ता

61. पञ्चम्याः कोऽर्थः ?

(1) आश्रयः (2) उद्धेश्यः (3) अवधिः (4) सम्बन्धः

62. आश्रये के स्मृताः ?

(1) धातवः (2) कृतः (3) लकाराः (4) तिङः

63. आश्रयः कस्या विभक्तेरर्थो नास्ति?

(1) द्वितीयायाः (2) तृतीयायाः (3) चतुर्थ्याः (4) सप्तम्याः

64. फलव्यापारयोरित्यत्र सप्तम्यर्थः कः ?

(1) निरूपितत्वम्
(2) निरूप्यत्वम्
(3) विषयित्वम्
(4) वाचकत्वरूपविषयत्वम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

65. कृतिरेव वाच्येति नैयायिकमते रथो गच्छतीत्यादिप्रयोगाः कथं साधवः ?

(1) शक्त्या (2) लक्षणया (3) व्यञ्जनया (4) आकांक्षया

66. ईप्सितकर्म कतिविधम् ?

(1) त्रिविधम् (2) पञ्चविधम् (3) सप्तविधम् (4) द्विविधम्

67. सम्बोधनपदं क्व विशेषणम् ?

(1) फले (2) कृतौ (3) क्रियायाम् (4) प्रथमान्तार्थे

68. अपादानं कतिविधम् ?

(1) त्रिविधम् (2) चतुर्विधम् (3) पञ्चविधम् (4) द्विविधम्

69. फलं केन लभ्यते ?

(1) धातुना (2) प्रत्ययेन (3) प्रातिपदिकेन (4) तिङन्तेन

70. उदासीनकर्मणः किमुदाहरणम् ?

(1) कटं करोति (2) घटं पश्यति (3) काष्ठं भस्म करोति (4) तृणं स्पृशति

71. सप्तम्याः कोऽर्थः ?

(1) आश्रयः (2) अवधिः (3) उद्देश्यः (4) सम्बन्धः

72. कस्य धातुत्वम् ?

(1) क्रियावचकत्वस्य

(2) भ्वादिगणपठितस्य

(3) क्रियावाचकत्वेसति भ्वादिगणपठितस्य

(4) न कस्यापि

P.T.O.

collegedunia
India's largest Student Review Platform

73. सम्प्रदानं कतिविधिम् ?

(1) चतुर्विधम् (2) पञ्चविधम् (3) त्रिविधम् (4) षड्विधम्

74. कति प्रातिपदिकार्था: दीक्षितमतेन ?

(1) द्विकम् (2) त्रिकम् (3) चतुष्कम् (4) पञ्चकम्

75. 'अइउण्' इति किंभूतं सूत्रम् ?

(1) संज्ञा (2) परिभाषा (3) विधि: (4) नियम:

76. अनुबन्धा: केन कृता: ?

(1) पतञ्जलिना (2) भर्तृहरिणा (3) पाणिनिना (4) महेश्वरेण

77. कारकस्य प्रातिपदिकार्थत्वे किं सूत्रं प्रमाणम् ?

(1) कारके (2) बहुषु बहुवचनम्

(3) स्वमोर्नपुंसकात् (4) कर्तृकरणायोस्तृतीया

78. नामार्थ इत्यत्र नामपदेन कस्य बोध: ?

(1) प्रातिपदिकस्य (2) धातो: (3) प्रत्ययस्य (4) सुबन्तस्य

79. कस्य विभाषासंज्ञा भवति ?

(1) नवयो: (2) निषेधविकल्पयो: (3) निषेधस्यैव (4) विकल्पस्यैव

80. अ इ उ इत्यादिवर्णेभ्य: कारप्रत्यय: कथं न भवति ?

(1) सौत्रत्वात् (2) बाहुलकात् (3) अनित्यत्वात् (4) अनभिधानात्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

81. 'एकान्ता अनुबन्धा' इत्यत्र 'एकान्ता' इत्यस्य कोऽर्थः ?

(1) उपस्थिताः (2) उच्चारिताः (3) अवयवाः (4) अपूर्वाः

82. तुल्यास्यसूत्रे आस्यपदेन कस्य ग्रहणम् ?

(1) प्रयत्नस्य (2) मुखस्य (3) स्थानास्य (4) नासिकायाः

83. दीक्षितस्य मते 'वृद्धिरादैच्' सूत्रे कति पदानि सन्ति ?

(1) द्वयम् (2) त्रयम् (3) चतुष्टयम् (4) एकम्

84. दीक्षितस्य मतेन उपदेशशब्दः कीदृशः ?

(1) भावघञन्तः (2) करणघञन्तः (3) करणल्युडन्तः (4) कर्मघञन्तः

85. मुखनासिकेति सूत्रे 'वचन' इत्यत्र कस्मिन्नर्थे ल्युट्प्रत्ययः ?

(1) कर्मणि (2) भावे (3) कर्त्तरि (4) करणे

86. इकारः कतिविधः ?

(1) षड्विधः (2) द्वादशविधः (3) त्रिंशत्विधः (4) अष्टादशविधः

87. रप्रत्याहारः केन प्रत्याख्यातः ?

(1) नागेशेन (2) दीक्षितेन (3) कैयटेन (4) कौण्डभट्टेन

88. परिभाव्यशब्दस्य कोऽर्थः ?

(1) तिरस्कृत्य (2) विचार्य (3) विचार्य तिरस्कृत्य च (4) व्यवहत्य

89. पूर्वत्रासिद्धमिति सूत्रमष्टाध्याय्याः कस्मिन्नध्याये वर्त्तते?

(1) प्रथमाध्याये (2) द्वितीयाध्याये (3) तृतीयाध्याये (4) अष्टामाध्याये

collegedunia
India's largest Student Review Platform

90. को मुखात् नोच्चार्यते ?

(1) मकारः (2) ङकारः (3) अनुस्वारः (4) णकारः

91. येन विधिरिति सूत्रे 'येन' इत्यत्र कस्मिन्नर्थे तृतीया?

(1) कर्त्तरि (2) करणे (3) भावे (4) हेतौ

92. तुल्यास्यप्रयत्नमित्यत्र आस्यपदे कः प्रत्ययः ?

(1) अण् (2) यत् (3) घञ् (4) ण्यत्

93. अच्प्रत्याहारे कति वर्णाः सन्ति ?

(1) चत्वारः (2) त्रयोदशः (3) नव (4) दश

94. *निपात* एकाजनाङ् सूत्रे एकाजित्यत्र कः समासः ?

(1) द्वन्द्वः (2) कर्मधारयः (3) अव्ययीभावः (4) बहुव्रीहिः

95. पूर्वत्रासिद्धमिति कीदृशं सूत्रम् ?

(1) अधिकारः (2) विधिः (3) संज्ञा (4) परिभाषा

96. अष्टाध्याय्याः प्रथमं सूत्रं किम् ?

(1) वृद्धिरादैच् (2) अदेङ्गुणः (3) वृद्धिरेचि (4) अ अ

97. 'समाहारः स्वरितः' इति सूत्रे समाहारेत्यत्र कस्मिन्नर्थे घञ्प्रत्ययः ?

(1) अधिकरणे (2) भावे (3) करणे (4) कर्मणि

98. स्वंरूपमिति सूत्रे शब्दसंज्ञेत्यत्र कः समासः ?

(1) षष्ठीतत्पुरुषः (2) सप्तमीतत्पुरुषः (3) कर्मधारयः (4) बहुव्रीहिः

collegedunia
India's largest Student Review Platform

99. कति माहेश्वराणि सूत्राणि?

(1) चतुर्दश (2) चत्वारि (3) पञ्च (4) नव

100. गकारस्योच्चारणस्थानं किम् ?

(1) तालु (2) मूर्धा (3) दन्तः (4) कण्ठः

101. शिवभट्टसुतः कः ?

(1) नागेशः (2) दीक्षितः (3) कौण्डभट्टः (4) रङ्गोजिभट्टः

102. व्याकरणशास्त्रस्य प्रथमः प्रवक्ता कः ?

(1) पाणिनिः (2) ब्रह्मा (3) इन्द्रः (4) महेश्वरः

103. वेदस्य षडङ्गेषु प्रधानं किम् ?

(1) व्याकरणम् (2) ज्योतिषम् (3) शिक्षा (4) छन्दः

104. अष्टाध्यायीग्रन्थस्य रचयिता कः?

(1) महेश्वरः (2) पाणिनिः (3) नागेशः (4) वामनः

105. महाभाष्यस्य प्रदीपव्याख्यानं केन लिखितम् ?

(1) कैयटेन (2) नागेशेन (3) भर्तृहरिणा (4) चारुदेवशास्त्रिणा

106. बृहस्पतिः व्याकरणशास्त्रं कस्मै प्रोवाच?

(1) ब्रह्मणे (2) इन्द्राय (3) पाणिनये (4) भरद्वाजाय

107. व्याकरणशास्त्रे प्रथमं प्रकृतिप्रत्ययविभागरूपसंस्कारः केन कृतः?

(1) बृहस्पतिना (2) पाणिनिना (3) भर्तृहरिणा (4) इन्द्रेण

collegedunia
India's largest Student Review Platform

108. व्याकरणवार्त्तिककारः कः ?

(1) पाणिनिः (2) पतञ्जलिः (3) कात्यायनः (4) व्याडिः

109. पाणिनेः मातुः नाम किम् ?

(1) दाक्षी (2) गोणिका (3) सतीदेवी (4) पार्वती

110. पाणिनेः अभिजनग्रामः कः ?

(1) पाटलीपुत्रः (2) शालातुरः (3) गोनर्दः (4) काशी

111. महाभाष्यस्य कर्त्ता कः ?

(1) पाणिनिः (2) कात्यायनः (3) नागेशः (4) पतञ्जलिः

112. वारिधातुयोगे ईप्सितस्य का विभक्तिः ?

(1) चतुर्थी (2) तृतीया (3) पञ्चमी (4) षष्ठी

113. विभाषा कतिविधा ?

(1) द्विविधा (2) त्रिविधा (3) चतुर्विधा (4) पञ्चविधा

114. नागेशमते किं नाम कारकम् ?

(1) क्रियाजनकम् (2) क्रियानिमित्तम् (3) क्रियान्वयित्वम् (4) क्रियाहेतुः

115. कर्त्तुरीप्सिततममिति सूत्रे 'कर्त्तुः' इत्यत्र कस्मिन्नर्थे षष्ठी ?

(1) कर्मणि (2) कर्त्तरि (3) शेषे (4) भावे

116. नागेशमते कः प्रातिपदिकार्थः ?

(1) प्रवृत्तिनिमित्तं तदाश्रयश्च (2) नियतोपस्थितिकः

(3) सत्ता (4) अर्थवत्त्वम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

117. 'इत्थंभूतलक्षणे' इति सूत्रे भूतेत्यत्र कस्मिन्नर्थे क्तप्रत्ययः ?

(1) कर्मणि (2) कर्त्तरि (3) शेषे (4) भावे

118. यस्य च भावेन भावलक्षणमित्यत्र भावशब्दस्य कोऽर्थः ?

(1) हेतुः (2) फलम् (3) प्रातिपदिकम् (4) क्रिया

119. 'मातुःस्मरती' त्यत्र कस्य सम्बन्धविवक्षा?

(1) कर्मणः (2) कर्तुः (3) सम्प्रदानस्य (4) करणस्य

120. समर्थः पदविधिरिति सूत्रे विधिशब्दः कीदृशः ?

(1) कर्मसाधनः (2) भावसाधनः (3) करणसाधनः (4) कर्तृसाधनः

121. शब्दानुशासनमित्यत्र कः समासः ?

(1) कर्मधारयः (2) बहुव्रीहिः (3) षष्ठीतत्पुरुषः (4) पञ्चमीतत्पुरुषः

122. कस्मिन्नर्थे लिङ्लकारो भवति ?

(1) वर्तमाने (2) परोक्षे (3) अद्यतने (4) प्रवर्त्तनायाम्

123. नैयायिकानां मते का नाम शक्तिः ?

(1) ईश्वरेच्छा (2) बोधजनकतारूपा
(3) वाच्यवाचकभावरूपा (4) तादात्म्यम्

124. कस्मिन्नर्थे लिट्लकारो भवति?

(1) वर्तमाने (2) परोक्षे (3) प्रवर्त्तनायाम् (4) अद्यतने

125. वर्णानामुपदेशः किमर्थः ?

(1) धर्मार्थः (2) वृत्तिसमवायार्थः (3) अनुवृत्त्यर्थः (4) व्यर्थः

P.T.O.

collegedunia
India's largest Student Review Platform

126. कति शब्दानां प्रवृत्ति:?

(1) चतुष्टयी (2) द्वयी (3) त्रयी (4) पञ्चतयी

127. विद्या कतिभि: प्रकारै: उपयुक्ता भवति?

(1) पञ्चभि: (2) चतुर्भि: (3) त्रिभि: (4) षड्भि:

128. व्याकरणाध्यायनस्य कति गौणप्रयोजनानि ?

(1) त्रयोदश (2) पञ्च (3) चत्वारि (4) द्वादश

129. महाभाष्यस्य प्रथमाह्निकस्य नाम किम् ?

(1) प्रत्याहाराह्निकम् (2) समर्थाह्निकम् (3) कारकाह्निकम् (4) पस्पशाह्निकम्

130. व्याकरणमित्यत्र क: प्रत्यय: ?

(1) ल्युट् (2) ल्यु (3) युच् (4) ण्यत्

131. आर्त्विजीनशब्दस्य कोऽर्थ: ?

(1) यजमान: (2) याजक: (3) उभावपि (4) वेद:

132. सन्ध्यक्षराणि कानि ?

(1) ए ओ ऐ औ (2) अ इ उ (3) य व र ल (4) ह य व र

133. शब्दब्रह्म कतिषु स्थानेषु बद्धमस्ति ?

(1) चतुर्षु (2) पञ्चसु (3) षट्सु (4) त्रिषु

134. शब्दार्थसम्बन्ध: कीदृश: ?

(1) नित्य: (2) अनित्य: (3) नित्यानित्य: (4) सामयिक:

collegedunia
India's largest Student Review Platform

135. तुल्यास्यप्रयत्नमित्यत्र कः समासः ?

(1) तत्पुरुषः (2) कर्मधारयः (3) बहुव्रीहिः (4) द्वन्द्वः

136. अयोगवाहानां कुत्रोपदेशः ?

(1) अट्प्रत्याहारे (2) हलप्रत्याहारे (3) अच्प्रत्याहारे (4) अण्प्रत्याहारे

137. स्थूलपृषतीत्यत्र कः समासः ?

(1) बहुव्रीहिः (2) तत्पुरुषः (3) द्वन्द्वः (4) कर्मधारयः

138. नागेशमते 'अइउण्' इत्यत्र कथं न संहिताकार्यम् ?

(1) अविवक्षया (2) उपजीव्यविरोधात्

(3) सौत्रत्वात् (4) निपातनात्

139. को वर्णः मूर्द्धातः उच्चार्यते?

(1) अकारः (2) उकारः (3) शकारः (4) षकारः

140. 'प्रत्याहार' इत्यत्र कः प्रत्ययः ?

(1) अण् (2) घञ् (3) घ (4) खल्

141. संहितासंज्ञाविधायकं सूत्र किम् ?

(1) संहितायाम् (2) परः सनिकर्षः संहिता

(3) संज्ञायाम् (4) संहितशफलक्षणवामादेश्च

collegedunia
India's largest Student Review Platform

142. नवीनवैयाकरणानां मते समास: कतिविध: ?

(1) चतुर्विध: (2) षड्विध: (3) पञ्चविध: (4) त्रिविध:

143. 'गणेश:' इत्यत्र केन सूत्रेण गुणो भवति?

(1) अदेङ्गुण: (2) आद्गुण: (3) अतो गुणे (4) मिदेर्गुण:

144. यत्रानेकविधमान्तर्यं तत्र कस्य ग्रहणम् ?

(1) प्रमाणकृतस्य (2) गुणकृतस्य (3) स्थानकृतस्य (4) अर्थकृतस्य

145. कति उपसर्गा: सन्ति?

(1) विंशति: (2) द्वाविंशति: (3) एकादश (4) दश

146. "हरी एतौ" इत्यत्र क: सन्धि: भवति?

(1) प्रकृतिभाव: (2) अच्सन्धि: (3) हल्सन्धि: (4) विसर्गसन्धि:

147. नृत्तावसाने शिव: कतिवारं ढक्कां ननाद?

(1) द्वादशवारम् (2) नववारम् (3) दशवारम् (4) चतुर्दशवारम्

148. माहेश्वरसूत्रेषु हकारादिषु अकार: किमर्थ: ?

(1) इत्संज्ञार्थ: (2) उच्चारणार्थ:

(3) व्यर्थ: (4) हल्प्रत्याहारे ग्रहणार्थ:

collegedunia
India's largest Student Review Platform

149. श्रुतिमूलकत्वात् कस्य वेदाङ्गत्वम् ?

(1) पाणिनिव्याकरणस्य (2) मीमांसाया:

(3) न्यायशास्त्रस्य (4) जैनदर्शनस्य

150. संहिता कुत्र विवक्षाधीना भवति?

(1) समासे (2) वाक्ये (3) एकपदे (4) धातूपसर्गयो:

collegedunia
India's largest Student Review Platform

ROUGH WORK

रफ़ कार्य

collegedunia
India's largest Student Review Platform

ROUGH WORK

रफ़ कार्य

P.T.O.

collegedunia
India's largest Student Review Platform

अभ्यर्थियों के लिए निर्देश

(इस पुस्तिका के प्रथम आवरण पृष्ठ पर तथा उत्तर-पत्र के दोनों पृष्ठों पर केवल नीली-काली बाल-प्वाइंट पेन से ही लिखें)

1. प्रश्न पुस्तिका मिलने के 10 मिनट के अन्दर ही देख लें कि प्रश्नपत्र में सभी पृष्ठ मौजूद हैं और कोई प्रश्न छूटा नहीं है। पुस्तिका दोषयुक्त पाये जाने पर इसकी सूचना तत्काल कक्ष-निरीक्षक को देकर सम्पूर्ण प्रश्नपत्र की दूसरी पुस्तिका प्राप्त कर लें।
2. परीक्षा भवन में ***लिफाफा रहित प्रवेश-पत्र के अतिरिक्त,*** लिखा या सादा कोई भी खुला कागज साथ में न लायें।
3. ***उत्तर-पत्र अलग से दिया गया है। इसे न तो मोड़ें और न ही विकृत करें। दूसरा उत्तर-पत्र नहीं दिया जायेगा। केवल उत्तर-पत्र का ही मूल्यांकन किया जायेगा।***
4. अपना अनुक्रमांक तथा उत्तर-पत्र का क्रमांक प्रथम आवरण-पृष्ठ पर पेन से निर्धारित स्थान पर लिखें।
5. ***उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर पेन से अपना अनुक्रमांक निर्धारित स्थान पर लिखें तथा नीचे दिये वृत्तों को गाढ़ा कर दें। जहाँ-जहाँ आवश्यक हो वहाँ प्रश्न-पुस्तिका का क्रमांक तथा सेट का नम्बर उचित स्थानों पर लिखें।***
6. ***ओ० एम० आर० पत्र पर अनुक्रमांक संख्या, प्रश्नपुस्तिका संख्या व सेट संख्या (यदि कोई हो) तथा प्रश्नपुस्तिका पर अनुक्रमांक और ओ० एम० आर० पत्र संख्या की प्रविष्टियों में उपरिलेखन की अनुमति नहीं है।***
7. ***उपर्युक्त प्रविष्टियों में कोई भी परिवर्तन कक्ष निरीक्षक द्वारा प्रमाणित होना चाहिये अन्यथा यह एक अनुचित साधन का प्रयोग माना जायेगा।***
8. ***प्रश्न-पुस्तिका में प्रत्येक प्रश्न के चार वैकल्पिक उत्तर दिये गये हैं। प्रत्येक प्रश्न के वैकल्पिक उत्तर के लिए आपको उत्तर-पत्र की सम्बन्धित पंक्ति के सामने दिये गये वृत्त को उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर दिये गये निर्देशों के अनुसार पेन से गाढ़ा करना है।***
9. प्रत्येक प्रश्न के उत्तर के लिए केवल एक ही वृत्त को गाढ़ा करें। एक से अधिक वृत्तों को गाढ़ा करने पर अथवा एक वृत्त को अपूर्ण भरने पर वह उत्तर गलत माना जायेगा।
10. ***ध्यान दें कि एक बार स्याही द्वारा अंकित उत्तर बदला नहीं जा सकता है। यदि आप किसी प्रश्न का उत्तर नहीं देना चाहते हैं, तो संबंधित पंक्ति के सामने दिये गये सभी वृत्तों को खाली छोड़ दें। ऐसे प्रश्नों पर शून्य अंक दिये जायेंगे।***
11. रफ कार्य के लिए प्रश्न-पुस्तिका के मुखपृष्ठ के अंदर वाला पृष्ठ तथा उत्तर-पुस्तिका के अंतिम पृष्ठ का प्रयोग करें।
12. परीक्षा के उपरान्त *केवल* ***ओ एम आर उत्तर-पत्र*** परीक्षा भवन में जमा कर दें।
13. परीक्षा समाप्त होने से पहले परीक्षा भवन से बाहर जाने की अनुमति नहीं होगी।
14. यदि कोई अभ्यर्थी परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग करता है, तो वह विश्वविद्यालय द्वारा निर्धारित दंड का/की, भागी होगा/होगी।

collegedunia
India's largest Student Review Platform